

Erhvervsministeren (Stawning): Det forbavser mig stadig, at det ærede Medlem har saa vanskeligt ved at fatte, at de Undersøgelser, der fandt Sted sidste Vinter og afsluttedes i Marts—April Maaned, eller hvornaar det nu var, nødvendigvis maatte være baseret paa den Valutatilstand, der fandtes den Gang. Det ligger da lige for. Naar der derfor staar i Skrivelsen, at Beretningen er afgivet i Foraaret, skulde der ikke megen Omtanke til at forstaa, at denne Beretning altsaa sandsynligvis maatte have beskæftiget sig med de under Inflationen herskende Valutaforhold.

Hans Nielsen: Det forekommer mig, at det ærede Medlem Hr. Christmas Møller kun konstaterede Rigtigheden af den Udtalelse, som jeg har citeret før, men vi kan jo se, hvad det ærede Medlem siger, i Rigsdagstidende, saa er det jo saare let at komme til et Resultat i denne Sag. Efter at det ærede Medlem har omtalt, at han har hørt ude i Agitationen, at der er Tale om et Toldforlig mellem de Konservative og Socialdemokraterne, siger han følgende: „Et saadant Toldforlig er det altsaa, naar der tages Hensyn baade til Forholdet mellem Partierne og til de rent faktiske politiske Forhold her i Landet, en Taabelighed at tro paa.“ Det er det, jeg siger, det ærede Medlem har sagt: Det er en Taabelighed at tro paa et saadant Toldforlig. Hvorfor staar det ærede Medlem Hr. Drachmann saa op og giver det Udseende af, at Krisen kan løses ved en saadan Taabelighed?

Socialministeren (Borgbjerg): Det vilde neppe tjene nogen berettiget Interesse, om jeg væsentligt forlængede denne Debat, og jeg skal heller ikke gøre det. Det ærede Medlem Hr. Slebsager fremhævede, at vel var Arbejdsløshedskasserne meget fortjenstfulde, men det, de ydede Bidrag til, var til Afhjælpning af den ordinære Arbejdsløshed, derimod var Fonden indrettet til at bekæmpe den ekstraordinære Arbejdsløshed, og dertil ydede Arbejderne intet Bidrag, det gjorde kun Staten og Arbejdsgiverne. Jeg maa dertil bemærke, at Kapitlet om den ekstraordinære Arbejdsløshed er et integrerende Led i hele Arbejdsløshedsloven, og de almindelige Tilskud til Arbejdsløshedskasserne er en Præmie, en Opmuntring, en Paaskønnelse, som Samfundet yder til de Arbejdere, der der selv bringer saa store Ofre. Naar det kun blev Arbejdsgiverne, der sammen med Staten

skulde yde til Arbejdsløshedsfonden, saa kender det ærede Medlem jo meget vel Begrundelsen, som endogsaa en Tid var meget populær i hans eget Parti, nemlig den, at Industrien til enhver Tid behøver en Reservearmé. Det er jo nemlig Forholdet, det overser det ærede Medlem Hr. Drachmann bl. a. fuldstændig, at den moderne Industri med sine skiftende Konjunkturer maa have en fluktuerende Arbejderstab. Snart trækker den til sig, i maaske alt for stor Udstrækning, snart støder den fra sig, desværre ogsaa i alt for stor Udstrækning. Den behøver en industriel Reservearmé, og derfor er det rimeligt og retfærdigt, at Industrien selv direkte bidrager til, at der saa ogsaa kan være en Fond til Hjælp for de arbejdsløse i den Tid, fordi det i højeste Grad er Industrien magtpaaliggende, ja, nødvendigt for den, at den, saa snart Konjunkturerne bedres, kan have dygtige og tilvante og oplærte Arbejdere til sin Raadighed. Saaledes forholder den Sag sig.

Det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen har allerede imødegaaet, hvad det ærede Medlem Hr. Slebsager sagde om Venstres særlige Fortjeneste af Arbejdsløshedslovgivningen. Det er saa sandt, hvad det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen sagde, at Arbejderne, som jeg ogsaa sagde i Eftermiddags, gennem Menneskealdre selv har stiftet deres Arbejdsløshedskasser. I 1907 kom saa Samfundets Anerkendelse deraf, Venstre havde sin Ære af at gaa med dertil som andre Partier. Det blev jo gennemført i begge Rigsdagens Ting, men det var for øvrigt Socialdemokratiet, der Aar efter Aar havde rejst dette Spørgsmaal, ogsaa ved Forslag, under overordentlig Ligegyldighed fra Venstres Side. Det var endvidere saaledes, hvad jeg meget nøje husker fra min første Rigsdagstid, at efter det politiske Systemskifte ønskede Venstre nedsat en Kommission, der skulde revidere, forbedre, som man kaldte det, Alderdomsunderstøttelsen, for øvrigt med det Formaal at komme bort fra den vederlagsfrie Understøttelse. Da dette Forslag var for — det var i den gamle Rigsdagsbygning, og jeg tager neppe fejl, naar jeg siger, at det var i December 1901, selve denne Episode staar saa levende for min Erindring —, blev der med stor Ihærdighed fra Socialdemokratiets Side kæmpet for at faa denne Kommission til ogsaa at tage den Opgave op, som Venstreslet ikke havde tænkt sig, nemlig Arbejdsløshedsspørgsmaalet. Vi fik da Venstres Ordfører den Gang til i en sen Nattetime